

**Tvoj glas
te izdaja**

Peter
Kolšek

NOVEMBER Ti, ki imaš polna usta minljivosti,
v novembrskem marmorju odsevajo temne
postave rodbin. Nad zaprtim grobom,
razbolelim od močnih rož, vlečejo vrane
severni veter, ki skozi prezebela ušesa tiplje
v lobanje, nepripravljene in še negovane za silo.
Ali si videl
majhnega duhovna, ki trosi blagoslovljene besede
po naškrobljeni prsti? Kako so njegovi gibi
brez zaupanja, kar zmrznjeni zlebdijo v zraku
in ničesar ni, kar bi jih privezalo k tolažbi.

On, ki je na drugem koncu zime oživil
tvoj začetek, pa je miren in zbran,
povezan v šop izsušenih misli,
ki jih razpihuje veter,
srobot čez dolge modrikaste njive.
In žena,
nosna v temni gneči popoldneva,
na odprtem griču, polna mleka in časa.

V sanjah jo napenja zlati lunin obroč.
Ti, ki imaš polna usta minljivosti,
sladko je, a zaman izgorevaš v plastični nič.

**NOV DAN
SE PREBUJA** Sveto olje, ki je mazalo vrata stoletij,
se je razdišalo. Kdor ni namakal
svojega jezika, je zdaj poražen in sam.
Voda in pesek zalivata ugasle okove:
sladki osvobojeni znanci,
veselje do latinščine in črnega ribeza.
Ob jasnih nočeh ali sneženju
je čutiti resno napetost,
ki se z mistiko razodeva trikotni
duši.
Megla visi med drevesi kakor perilo
in obliva balustre kakor med trebuhe.

HČI Ni te bilo v mojih artikuliranih prošnjah.
Ni te bilo, ko je dan vzhajal čez robove mesta
in so se po zlatih vinogradih valjali konji.
Ko pa si zapustila temačne jase, skrivalke
nomadov in bliskov.
si imela ozek obraz kakor studenec,
ki umiva siromaštvo. In vso preteklost
in vso prihodnost si premerila z majhnim
korakom. Tedaj si izrekla prvo besedo
in v mojem ušesu se je razrasel travnik.
Ko si prvič pomočila ustnice v vodo,
sem vedel, da ti le spuščene roke
lahko ljubkujejo prsi.
Ti moja trpka hči, moral bi ti zapeti
dolgo uspavanko, kakršne pojejo utrujeni
ljubimci, pa sta v meni le budnost in strah.

ČRTOMIR Že ves dan govorim o Črtomiru.
Krilim z rokami kakor kaznenec,
ki mora zalučati veliko zadnjo besedo
v igriva ušesa sodnikov.

Na pomoč kličem jezero in slap,
 hudournik in roso, mavrico
 in solzo, ki teče navznoter.
 O, nesmrtna Bogomila!
 Premetavam se med poševnim soncem
 in zaščitenimi, dolgimi obrazi
 in srkam prah, ta topli duh
 bojevitega dneva, ki potem edini
 zasuje večer do sramnega vrha.

**TVOJ GLAS
 TE IZDAJA** Tvoj glas, ki prihaja zvrtničen izza uhanov,
 te izdaja.

Pogrnla si si v srcu njega, ki je prepotoval
 Balkan s kolebnico v nahrbtniku.
 Da, težko je živeti v zavihani senci užitkov;
 kadar bije polnoč, je najtemnejše.
 Potem se dan začne s suhimi slivami
 in popoldne je popoldne suhih sliv.
 Zato
 je tvoj glas ozaljšan s trepetavostjo
 in čeprav še neizoblikovan,
 je tudi meni drag.

VINO Nikoli ga ne morem popiti dovolj.
 Že moj davni ded je pribežal iz Rima
 z veliko amforo na hrbtu,
 nemara pa je še kdo od kasnejših
 kot sirotni viničar pripravljaval pot
 socialni literaturi.
 Kakorkoli že, kislina v želodcu
 tekmuje z grenkobo srca.
 In kadar mi je zares hudo, pijem,
 da bi mogel postati sentimentaln,
 ker — tudi to je težko.
 Popil sem že veliko in vem:
 pesmi o vinu in ženskah
 najdejo najhvaležnejše častilce med tistimi,
 ki spišejo dva kozarca na dan.

VESELI DAN Videl sem te tisti dan, ko si si našla
moža.
Razdejani svet za tabo je onemel,
ti pa si brez uma in v predpasniku
tekla čez most. V podrobnostih
ni bilo nič peklenškega, toda
žene so tesnobo zastajale in dolgo
dolgo povešale sramežljive oči.
Razglašen trg
se je v boben napel, ko si ga premerila
s svojo spevno dušo. Tisti neznanski
objem je prežal nate v preddverju kapele.
Tiho,
le nekoliko raskavo so ti segli
zobje čez drhteči pas in prevpili
srečo v srh in temo.
Tako je bilo.

PRAZNIK Najlepši so tisti, ki so odeti
v pelerine.
Kar brez copat drsijo k zveličanju.
Ali bo kdo zmogel zaustaviti bučanje orgel,
ki se napoveduje s skrivnostnim tresljanjem gumbov
in popuščanjem podvez?
Vesolje je verjetno spirala, o tem se prepriča,
kdor zavije steklenici vrat.
S kruhki so postregli prepozno. Napaka
je posledica nedopustne gube v šesti
kantileni.
Roka, brezskrbno položena na rame,
v brezglavem trenutku navdušenja —
ali ne bo postala medvedja šapa?
Nič ne pomaga,
iz orgel se barbarsko zapodijo skuštrani angeli;
ta trdovratnost je razložljiva na dva načina:
kot prepih in lepota.

RAČKE Že dolgo nisem napisal pesmi.
 Potrebna je askeza,
 dolgo zrenje proti horizontu,
 kjer se v svečavi, ki prihaja izza nebeških vrat,
 prerivajo, zaboji, račke, cvetlice, loparji . . .
 Tu in tam se kakšna stvar utrne v Nič
 in potem sledi pesem, nujna kot
 ropot.
 A rad se zaziram v zimsko nebo
 ali reko, ki brez premisleka teče.
 Oboje, molčeči sneg in daljna morja,
 me navdajata s tolažbo;
 ne morem si prikriti,
 da računam prav na rumene kodraste račke.

Nada
Gaborovič

Reka in kamen

Mesto leži na severu dežele,
 zelene, preprežene z rekami in po-
 toki. Na severnem koncu mesta pre-
 biva v svoji hiši, pod pobočjem griča
 s kužnim znamenjem na vrhu, Jan B.;
 njegov vsakdanjik je trdno določen
 že dolgo vrsto let, in to od jutra do
 naslednjega jutra, čeprav nôči v bi-
 stvu ne more ukazovati.

Zatorej so nôči nekaj, kar je
 Janu B. nekoliko odveč, vendar ne v
 celoti. Ne v pogledu sanj. Sanje

namreč sodijo na področje, ki o njem meni, da ga obvladuje kakor dneve
 in probleme, ki živijo v njih. Sanje, ki mu obtičijo v mrežah spomina,
 uporablja za urjenje svojih duhovnih moči, to pa je netivo za ogorčenje,
 katero potrebuje za svoje sprehode po mestu, kar počne redno, ne glede
 na letni čas in vreme.